

Initiativer til at
styrke
pårørende-
samarbejdet i
Voksne, Job og
Handicap

Initiativer

Gennem en inddragende proces i efteråret 2020 er der udviklet en række initiativer, der kan bidrage til at styrke pårørende-samarbejdet i Voksne, Job og Handicap.

Pårørendesamarbejdet udvikles ikke uden pårørende. Derfor har inddragelse af pårørende i processen været et centralt element. Proces blev indledningsvist drøftet med LEV Aarhus, der var med til at pege på relevante fokusområder. Hensigten fra start har været, at der skal være fokus på samskabelse og de redskaber og relationer, der kan udvikles i samarbejde med pårørende både generelt og i de enkelte afdelinger i centrene.

Det er besluttet, at der iværksættes en række konkrete initiativer til at styrke pårørendesamarbejdet. Disse gennemgås i denne pjece.

Kodeks for pårørendesamarbejde

Der vil blive lavet et tydeligt og enkelt formuleret kodeks for det gode samarbejde mellem tilbud og pårørende. Kodeks skal udarbejdes af, gælde for og være anerkendt af både pårørende og medarbejdere. Det skal bygge på ordentlighed og en åben dialogkultur og på den måde rammesætte dialogen mellem tilbud og pårørende og understøtte dannelsen af gode relationer parter imellem.

Det skal bygge på et værdimæssigt og etisk grundlag og være kultursættende for samarbejdet.

Kodeks skal være en del af kompetenceudviklingsforløb for ledere og medarbejdere om pårørende-samarbejde.

Borger og/eller pårørenderåd på tilbudsniveau

Voksne, Job og Handicap inviterer til, at der etableres borgerråd og/eller pårørenderåd på alle tilbud. Der vil være tilbud med myndige borgere, hvor borgerne ikke ønsker pårørenderåd. Her oprettes i stedet borgerråd i kombination med mulighed for pårørendemøder i løbet af året.

Rådene skal have fokus på brugernes trivsel og kan bidrage med værdimæssige og etiske drøftelser, men også andre emner, der har betydning for brugernes hverdag.

Der udformes en fælles overordnet ramme for rådendes formål, opgaver og funktion. Den fælles ramme udfolder rådernes formål, opgaver og funktion.

Rammen kan udfyldes lokalt efter dialog mellem afdelingsleder og pårørende. Der laves valg til pårørenderåd blandt pårørende til brugere på tilbudet hvert 2. år (hvor halvdelen af pladserne til pårørende er på valg). Antallet af medlemmer i pårørenderådet på de enkelte tilbud aftales lokalt mellem centerchef og afdelingsleder.

Afdelingslederen er medlem af pårørenderådet, og der kan træffes beslutning om medarbejderdeltagelse.

Øget kommunikation

Pårørende har dels udtrykt behov for generel information om forhold til tilbuddet for eksempel i form af nyhedsmails, dels behov for konkret viden og indblik i borgerens dagligdag.

Der skal være opmærksomhed på de forskellige målgrupper og det behov, der kan være for at differentiere kommunikationen i forhold til borgerens funktionsniveau.

Der skal være opmærksomhed på vigtigheden af at differentiere kommunikationen og valg af kommunikationsvej ud fra af de forskellige borger- og pårørendegrupper.

Indflytningssamtale

Når en ny borger flytter ind på et tilbud, inviterer tilbuddet til en samtale med borgeren og (med borgerens accept) borge-rens pårørende. Det tilstræbes at samtalen laves med borgeren, hvis denne kan tale sin egen sag. Indflytningssamtalen har til formål at få en tidlig forventningsafstemning og få lavet konkrete aftaler for eksempel i forhold til borgerens økonomi, eventuel medicin, indkøb af tøj og ting til personlig hygiejne, kontakt til læge/tandlæge og andet, som der er brug for at have aftaler om på det enkelte tilbud. Mødet holdes inden borgeren flytter ind på tilbuddet. Der bliver lavet en skabelon for indflytningssamtaler, som alle tilbud følger som minimumsstandard.

Aktiviteter, hvor pårørende er igangsættere

Flere pårørende har givet udtryk for, at de gerne ville bidrage til fælles aktiviteter med deltagelse af pårørende, borgere og medarbejdere på tilbuddene. Der er erfaringer med faste årlige arrangementer og fester, hvor pårørende bidrager og

deltager i forskelligt omfang. Der er imidlertid brug for mere opmærksomhed på området, og der er brug for udvikling af et inspirationsmateriale om aktiviteter og herunder forslag til rammer for opgaver, roller og ansvar i forbindelse med disse fællesskabende aktiviteter.

Alle er enige om, at pårørendesamarbejdet kan blive forbedret væsentligt, når man er sammen med de pårørende om de gode oplevelser.

Der afsættes en pulje i Voksne, Job og Handicap på 100.000 kr. som pårørenderåd kan søge som deltagerbudgetter til at prøve nye aktiviteter af på botilbuddene.

Pårørende inddrages ved lederansættelser

Pilot-projekt

I løbet af 2021-2022 gennemføres et pilotprojekt, hvor pårørende inddrages ved lederansættelser. Hvert borgercenter er ansvarlig for at inddrage pårørende ved minimum to lederansættelser i perioden. Der er ingen formkrav til inddragelsen (kan være fokusgruppeinterview før ansættelsesforløbet, deltagelse i dele af ansættelsesudvalget mv.).

Grundlæggende ligger ansættelsesretten hos afdelingslederen (ved ansættelse af medarbejdere) eller centerchefen (ved ansættelse af ledere).

Temaaftener for pårørende

Der sættes gang i et arbejde, der skal gøre det muligt at tilbyde temaaftner/møder for pårørende på tværs af centre. Temaaftnerne kan handle om orientering, og videns- og erfaringsudveksling om temaer af generel interesse for pårørende og for

pårørendesamarbejdet. Det kan fx være temaer om selvbestemmelse/værgemål, borgerens økonomi, beskæftigelse, at blive voksen og bo selv, borgerens sundhed med videre. Temaaftener kan arrangeres Voksne, Job og Handicap, men kan også igangsættes på initiativ af pårørendeorganisationer og gerne i et samarbejde mellem parterne. Voksne, Job og Handicap er altid behjælpelig med annoncering af temaaftner.

Pårørendetilfredshedsundersøgelse

Der laves pårørendetilfredshedsundersøgelse i tilknytning til brugertilfredshedsundersøgelsen, der gennemføres hvert fjerde år på botilbuddene. Pårørendeundersøgelsen gennemføres af staben i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere

Der skal udvikles et kursus/et forløb i pårørendesamarbejde for afdelingsledere og medarbejdere i borgercentre og Rådgivning og Visitation Voksne med fokus på både den gode dialog, konflikthåndtering og kommunikationsveje og -former og det samlede blik på den tillidsskabende kultur og kodeks for pårørendesamarbejde (se nedenfor)

Kursus/kompetenceforløb skal udvikles i samarbejde med afdelingsledere og medarbejdere. Den nedsatte følgegruppe (se senere) vil ligeledes blive inddraget. Der skal laves en samlet plan og proces for kompetenceudvikling af afdelingsledere og ideelt set alle medarbejdere, herunder overvejes om der skal laves udvidede forløb for grupper af medarbejdere og ledere, der kan have særlige kompetencer ind i pårørendesamarbejdet.

Onboarding af ledere og medarbejdere

– forventning til pårørendesamarbejdet

Ved ansættelse skal organisationens forventninger til medarbejdernes og lederens håndtering af og tilgang til pårørendesamarbejdet være en integreret del af medarbejdernes og lederens onboarding program. Der udarbejdes fælles materiale for alle botilbud og centre i Voksne, Job og Handicap.

Overlevering fra myndighed til udfører

Det er vigtigt, at myndighedsafdelingerne og udfører har et ensartet sprog og sammen er med til at klæde pårørende på i forhold til, hvad det vil sige at være pårørende til en voksen borger med handicap på et botilbud i Aarhus Kommune. Det er også vigtigt at få tydeliggjort forskelle i lovgivning mellem børn/unge området og voksenområdet (f.eks. om magtanvendelser, tavshedspligt, indsatser) og understøtte en tidlig tydelig forventningsafstemning om, hvad et tilbud kan levere, og hvad borger/pårørende har af forventninger og ønsker.

Følgegruppe

Der er nedsat en følgegruppe, der skal være med til at udvikle indsatsen og følge udviklingen.

Følgegruppens opgave vil være følgende:

- Løbende følge udviklingen af pårørendesamarbejdet
- Komme med input til forslaget om kompetence-udvikling, indflytningssamtale, øget kommunikation og overlevering fra myndighed til udfører
- Udvælge ansøgninger til deltagerbudgetter
- Udarbejde kodeks til pårørendesamarbejdet

Aarhus Kommune
Sociale forhold og Beskæftigelse
Voksne, Job og Handicap
Juni 2021